

چو آیو ۸۲۰۱ متر

یال شمال غربی

نانگپالا (Nangpa La) نقطه ای کلیدی برای مسیر بازرگانی تاریخی محسوب می گردد که امروزه برای قاچاق الوار از جنگل های خومبو در نیال به سوی دشت های بی حاصل تبت برای ساخت خانه از آن استفاده می شود. کوهنوردان از تینگری (Tingri) به سمت جنوب و برای رسیدن به چو آیو از این گذرگاه استفاده می کنند. همچنین در سال های اخیر برای رسیدن به رونگشارچو (Rongshar Chu) و منلونگتسه (Menlungtse) به ارتفاع ۷۱۸۱ متر از این خط مرزی عمیق در همیالیا استفاده می شود. در سمت راست آن قله صعود نشده و زیبای جوبو راپ (Jobo Rap) به ارتفاع ۶۶۶۶ متر خودنمایی می کند، و در سمت چپ چو آیی (Cho Aui) به ارتفاع ۷۳۵۰ متر قرار دارد که در سال ۱۹۸۶ توسط یک هیئت ژاپنی صعود شد. در همان سمت چپ چو آیو (Cho Oyu)، ششمین قله مرتفع دنیا، بر مناظر اطراف احاطه دارد بی شک اینجا یکی از زیباترین نقاط کره زمین است.

جان لانگ مایر (John Longmuir) همراه به تیمش در ارتفاع ۷۰۰۰ متر بر روی یال شمال غربی چو آیو. بارگاه ۲ بر روی "مانع یخی" درست پشت سر آنها دیده می شود. در افق سمت چپ قله جوگال (Jugal) و لانگتاناگ همیال (Langtang Himal) قرار دارند و رخ صعود نشده شرقی شیشاپانگما در این افق سر بر افراشته است. (راجر میر (Roger Mear))

بیشتر گروه‌ها چو آیو را از سمت تبت صعود می‌کنند. دسترسی از این سو بسیار ساده تر است. از این سو می‌توان با اتومبیل تا فاصله یک روز مانده به بارگاه اصلی راند، هر چند که این موضوع مشکلات مربوط به هم‌هوایی را هم به همراه دارد. همچنین تغییرات مرزی سال ۱۹۸۲ به معنای این است که عبور به سمت دامنه‌های پایین تر یال سنتی شمال غربی-مسیر اولین صعود-از سمت جنوب به صورت غیر موجهی دشوار است (با فرض عدم استفاده غیرقانونی از نانگپالا و بازگشت به سمت جنوب و به سمت یخچال گیابراگ (Gyabrag) که هربرت تیچی (Herbert Tichy) و گروهش در سال ۱۹۵۴ از آن استفاده کردند).

از این گذشته مسیرهای بیشتری بر روی جبهه سمت تبت بر روی چو آیو گشوده شده است که سه مسیر از این مسیرها به عنوان مسیرهای صعود بسیار عالی و فنی شناخته می‌شوند: رخ ۲۰۰۰ متری شمالی که توسط گروه اسلونیایی در سال ۱۹۸۸ صعود شد؛ یال غربی لهستانی‌ها (۱۹۸۶)؛ و رخ غربی.

مخصوصاً رخ غربی- که اولین بار در سال ۱۹۹۰ توسط تیم مهار نشدنی کورتیکا، تروله و لورتان با احتساب فرود از یال شمال غربی تنها در دو روز انجام شد- برای کوهنوردان طرفدار روش سبکبار جذاب است. از پای این جبهه در ارتفاع ۶۲۰۰ متر، دهلیزی با شیب ۴۵ درجه به شیب‌های ترکیبی با درجه (IV) منتهی می‌شود که در ارتفاع بین ۷۰۰۰ تا ۷۸۰۰ متر قرار دارند. شیب‌های تند برفی ۶۰ درجه از جای جای قسمتهای ترکیبی بیرون زده‌اند. در نهایت این شیب‌ها به یال صعود نشده جنوب غربی در ارتفاع ۸۱۰۰ متری منتهی می‌شوند. از این سمت خوشبختانه مرتفع‌ترین نقطه فلات قله بسیار نزدیک است. اما با این حال برای شروع فرود از مسیر اصلی همچنان باید از این فلات عبور کرد.

یال لهستانی‌ها (غربی) که سمت چپ این جبهه را در بر گرفته ساده تر است و بیشتر از شیب‌های برفی و یخی تا ۵۰ درجه تشکیل شده است. اگرچه یک قسمت ۲۰۰ متری سنگی برای رسیدن به ارتفاع ۷۲۰۰ متر هست که از آن جا امکان تراورس به مسیر تیچی وجود دارد. باقی ماندن بر روی خط الراس یال (ممکن است در شرایط برفی دامنه‌ها و حواشی مسیر اصلی در معرض بهمن قرار داشته باشند) به معنای ادامه این مسیر تا ارتفاع ۷۸۰ متری است.

به خاطر ایمنی نسبی، در سال های آتی شاهد محبوبیت جالب توجه یال غربی خواهیم بود. تا زمان نگارش این کتاب این مسیر تنها یک بار در زمستان ۱۹۸۹ توسط کارلوس بولر (Carlos Buhler) آمریکایی و مارتین زابالتا (Martin Zabaleta) اسپانیایی تکرار شده است. مارتین زابالتا از کیفیت بالای این صعود خبر داده است.

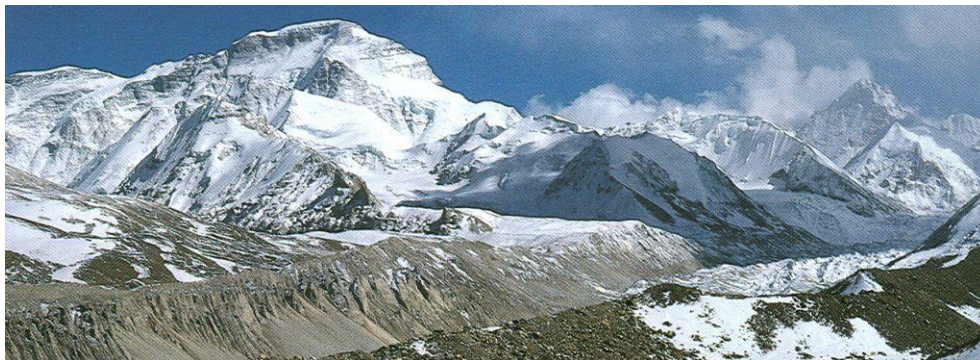

بر روی مسیر عادی و بعد از "مانع یخی"، ارهارد لورتان نقطه کوچکی است که بر روی جای پاهای تازه در حال برگشت است. او همراه با کروتیکا و تروله روز قبل اولین صعود رخ غربی را به شکل برق آسایی به انجام رسانده بودند. (وویتک کورتیکا)

در حال حاضر مسیر اصلی همچنان محبوب ترین مسیر بر روی چو آیو است. هربرتچی که اولین صعود را انجام داد، سرمشقی برای طرفداران صعود سبکبار است. ولی داستان او با احتساب معیارهای مدرن صعودهای سبکبار، نکات ناخوشایندی به همراه دارد. هدف وی که در ابتدا فیلسوف و جهانگرد و سپس کوهنورد بود، نه منحصراً صعود قله، که صعود آن فقط به همراه گروه کوچکی از دوستان بود. هرچند با پیشرفنگروه، او بیشتر و بیشتر محو قله شد و در نهایت با پذیرفتن خطر و به بهای از دست دادن انگشتان سرمازده اش موفق به صعود شد.

او می نویسد: "همانند تمام ادیان که سعی در زایل کردن وحشت مرگ و قابل قبول نشان دادن آن دارند، من ادعا می کنم که یک تجربه ناب دینی داشتم." ممکن است دیگران با بی اعتنایی آن را اثر کمبود اکسیژن بنامند، و طبق بیشتر معیارهای منطقی، انگیزه و محرک بسیار قوی او برای رسیدن به قله بی باکی بوده است. اما همانگونه که دیمبرگر یک بار یادآوری کرد "هر کس در زندگی یک بار حق انجام عملی کمی دیوانه وار را دارد. تیچی خوش

شانس بود و با جراحات دائمی کمی بر انگشتانش جان سالم به در برد. او معالجه چشمگیرش را نه به دین، که به نوشیدن فراوان چنگ و راکشی (chang & raksh) در راه بازگشت به خانه نسبت داد.

توده کلان چو آیو (سمت چپ مرکز) از نزدیکی نانگیالا. مسیر یال شمال غربی در امتداد گودال در سمت راست قرار دارد. قله خوش ترکیب در انتها الیه سمت راست چو آیو (۷۳۵۰ متر) است. این قله اولین بار در سال ۱۹۸۶ توسط هیئتی از انجمن همیالیای ژاپن از طریق یال شمال غربی در سمت راست صعود شد. (اندی فنشاو)

تیچی بودن در جمع دوستان شربایش را به سایر اتریشی ها ترجیح می داد، مخصوصاً سانگ داوا لاما (Pasang Dawa Lama)، همان کسی که در سال ۱۹۳۹ به همراه ویسنر تا نزدیکی قله کی ۲ صعود کرد. بالطبع تنها سه غربی دیگر در این هیئت حضور داشتند که یکی از آن ها هیچ نقشی در رسیدن به قله نداشتند این هیئت شرباها در نقش مرسوم آن ها به صورت خدمتگزار به کار گرفته نشدند. بلکه به عنوان اعضای برابر در تیم صعود حضور داشتند و در واقع حضور پاسانگ صعود را محقق ساختند اولین تلاش او به عنوان سر طناب و وظیفه هدایت مسیر در گذر از یک مانع یخی در ارتفاع حدود ۶۸۰۰ متری را بر عهده داشت. پس از آن هنگامی که خبر نیت تیم سویسی برای صعود چو آیو در بازگشت از نامچه بازار به همراه تدارکات بیشتر به گوش او رسید، از خود تلاش مافوق بشری برای تضمین صعود نشان داد. در مدت سه روز او ۵۰ کیلومتر را پیمود و ۴۰۰۰ متر ارتفاع گرفت تا به تیچی و زپ یوشلر (Sepp Jochler) بر روی کوه ببیند و سپس آن دو را با خود تا قله به پیش بُرد.

معمولاً در چنین شرایطی طناب هلی ثابت وجود دارد. از ۷۰۰۰ متری شیب ملایم برفی به سمت چپ و سطوح پر شیب تری که در بعضی سال ها سنگی هستند متمایل و از آن جا برای دسترسی به دامنه های برفی طولانی انتهایی استفاده می شود، که در نهایت این دامنه ها به فلات قله ختم می شوند. تنها زمانی که منظره نفس گیر خومبو پدیدار

می شود و مسیر بازرگانی نانگپالا به چشم می آید صعود کنندگان متوجه می شوند که به قله رسیده اند و احساس رضایت عمیقی می کنند.

نمی توانیم چو آیو را بدون نام بردن از یک مسیر دیگر رها کنیم. مسیر عظیم رخ جنوب شرقی در نپال. صعود زمستانی این جبهه در سال ۱۹۸۵ یکی از شاهکارهای کوهنوردی مدرن لهستان است. این صعود یک صعود سبکبار نبود، چرا که این مسیر بر روی تیغه عظیم مرکزی طولانی، پیچیده و به همراه مقدار زیادی سنگنوردی و یخنوردی بسیار دشوار است. در مواجهه با دشواری های بسیار این مسیر و شرایط بغرنج زمستانی بر روی یک قله ۸۰۰۰ متری، آندری زاوادا تیمی هماهنگ را با طناب های ثابت بر روی این مسیر رهبری کرد. حتی با چنان حمایتی تیم دوم حمله، شامل زیگمونت هاینریش (Zygmun Heinrich) و یرزی کوکوچکا هنگامی که در پایان روز کوتاه زمستانی موفق به یافتن بارگاه پنجم نشدند، ناچار به بیواک کردن در فضای باز و در ارتفاع زیاد بر روی این جبهه شدند.

در مقایسه با رخ جنوب شرقی در زمستان، تمامی مسیرهای کوتاه تر در سمت شمالی چو آیو پیشنهادات ملایمی هستند. سادگی نسبی یال شمال غربی به روشنی توسط آمارها مشخص است تا پایان سال ۱۹۹۳ بیش از ۴۰۰ نفر از این مسیر به قله رسیدند. اما به هرصورت افرادی هم در این مسیر جان باخته اند. چو آیو کوه بزرگی است و هر کسی که در فلات گنبدی شکل قله گرفتار طوفان شود، برای یافتن راه بازگشت به دردرس بزرگی خواهد افتاد.

نام کوه	چو آیو
ارتفاع	۸۲۰۱ متر
مکان	ماهالونگار هیمال (Mahalungar Himal)، زیرمجموعه خومبو، تبت.
مسیر	یال شمال غربی. ۲۲۰۰ متر صعود بر روی برف به همراه بخش های کوتاه پرشیب یخی و احتمالاً سنگی.
اولین صعود کوه	صعود به قله در ۱۹ اکتبر ۱۹۵۴ (تنها ۸۰۰۰ متری که اولین صعود آن در پاییز انجام شد) توسط هربرت تیچی و زپ یوشلر (اتریش)، پاسانگ داوا لاما (نپال).
اولین صعود مسیر	رجوع کنید به توضیح بالا

ارتفاع بارگاه اصلی	۵۶۰۰ متر، بالاتر از کناره شمالی یخچال گیابراگ
راه های دسترسی	به سمت جنوب تا جایی که کامیون می تواند برسد معمولاً تا ارتفاع ۴۳۵۰ متر. در دوره پس از مونسون باید بتوان تا ۴۸۰۰ را توسط کامیون پیمود، پایین تر از فوسی لا (Fusi La).
طول پیاده روی	حداکثر ۱۰ کیلومتر، یک روز.
فصول مناسب	ماه های می /ژوئن و یا سپتامبر /اکتبر
مجوز	انجمن کوهنوردی چین و تبت، لهاسا.
نرخ موفقیت	بالا. بیشتر از ۵۰ درصد هیئت ها بر روی تمام مسیرهای چو آیو در رسیدن به قله موفق بود اند؛ بر روی یال شمال غربی نرخ موفقیت بالاتر است تا پایان سال ۱۹۹۳ بیشتر از ۴۰۰ نفر از این مسیر به قله رسیده اند.
کتاب نگاری	کتاب <p>Cho Oyu (Methuen, 1957) نوشته هربرت تیچی بازگو کننده ماجرای اولین صعود است. خلاصه بسیار خوبی از هیئت ۱۹۵۴ در کتاب کریس بانینگتون با عنوان Quest for Adventure (Hodder & Stoughton, 1981) نوشته شده است. برای جزئیات سایر مسیرها رجوع کنید به AAJ مجلد ۱۹۸۷ برای یال غربی، AAJ مجلد ۱۹۸۹ برای جبهه شمالی، AAJ مجلد ۱۹۹۰ برای یال غربی زمستانی، AAJ مجلد ۱۹۹۱ برای جبهه غربی، AAJ مجلد ۱۹۸۶ و مجله Mountain شماره ۱۱۶ (مصاحبه زاوادا) برای جبهه جنوب شرقی.</p>